

Uputstvo namenjeno domovima za starije u toku epidemije virusa korona COVID-19

Ovo uputstvo nastalo je na osnovu iskustva iz Kine, Koreje i Japana u toku epidemije virusa COVID-19. Dokument daje uputstva i savete za domove za starije.

Virus korona COVID - 19 je nova bolest koja predstavlja specifičan rizik za starije osobe. Početno istraživanje u Kini koje je zasnovano na preko 44.000 slučajeva, pokazalo je stopu smrtnosti od 2,3% za opštu populaciju, povećavajući se na 8% kod osoba starih između 70 i 79 godina i gotovo 15% kod osoba starosti od 80 i više godina.

Da starije osobe spadaju u rizičnu kategoriju, znamo od samog početka epidemije. Međutim neke starije osobe spadaju u posebno rizičnu grupu, a to su starije osobe koje žive u domovima za stare, pa treba preduzeti neophodne korake da bi se smanjio rizik od bolesti u ovoj populaciji i da bi se obezbedio potreban nivo podrške i nege, odnosno da bi se osiguralo parvo na zdravlje i parvo na život.

Potrebno je zapamtiti: COVID-19 izaziva ozbiljno obolenje ali postoje stvari koje možemo preduzeti da zaštitimo sebe i druge. Mere predostrožnosti i zaštite od virusa su esencijalne, nema mesta panici, ali ima mesta oprezu i odgovornosti.

Zaposleni u domovima takođe moraju da imaju potrebnu podršku kao i informacije da bi zaštitili sebe i starije osobe korisnike domova.

Ovaj dokument daje uputstva koja se odnose na:

1. Lično ponašanje
2. Aktivnosti unutar samog doma
3. Interakcije sa spoljašnjim okruženjem
4. Odgovornosti uprave
5. Predložene aktivnosti u slučaju infekcije virusom.

COVID-19

#OstaniKodKuće

OPERI
ruke temeljno
i često

NE DODIRUJ
oči, nos i usta
sa nečistim rukama

POKRIJ
usta prilikom
kašljanja i kihanja

OČISTI
površine sa kojima
si često u kontaktu

NE PRILAZI
zadrži odstojanje
od druge osobe

1. Lično ponašanje

- Svi zaposleni kao i svi stariji korisnici doma, ali i oni koji ulaze u dom zbog uslužnih i servisnih delatnosti (dostavljači, serviseri itd.) moraju preduzeti sve mere kako bi zaštitili sebe i zaštitili starije od infekcije:
 - Pranje ruku sapunom i vodom u trajanju od najmanje 20 sekundi
 - Korišćenje sredstva za dezinfekciju ruku na bazi alkohola
 - Kijanje i kašljanje u papirnu maramicu koja se odmah baca u đubre, ili u sopstveni savijeni lakat i pranje ruku odmah posle toga
 - Držanje razdaljine od minimalno tri metra između osoba gde god je to moguće
 - Obavezno korišćenje zaštitne opreme.
- Zaposleni u domu moraju da nose maske i rukavice. Nakon stavljanja maske treba da operu ruke, kao i ako dotaknu masku dok je nose, i posle skidanja i odlaganja maske.
- Zaposleni u domu koji se staraju o starijim osobama **moraju da se pridržavaju svih instrukcija** koje su dobili od zdravstvenih institucijama, a koje se odnose na mere zaštite, na nošenje zaštitne opreme, dezinfikovanje, prilikom ulaska u dom, prilikom ulaska na različita odeljenja, prilikom hranjenja ili negovanja, presvlačenja ležećeg korisnika doma.
- Zaposleni treba redovno da podsećaju korisnike koji žive u domu na mere zaštite i prevencije, kao i da im pomaže u njihovom sprovođenju.

2. Unutar doma za starije

- Zaposleni ne treba da dolaze na posao ako imaju simptome poput groznice, kašlja i plitkijeg disanja. Ovo se odnosi na sve zaposlene, kako one koji direktno rade sa korisnicima, tako i na administraciju, čistačice/čistače, kuvare/kuvarice, volontere itd.
- Zaposleni treba da mere temperaturu korisnicima svakog dana ujutro i uveče.
- Kvake, gelenderi, stolovi, stolice i druge površine treba da budu redovno čišćene dezinfekcionim sredstvom.

COVID-19

#OstaniKodKuće

OPERI
ruke temeljno
i često

NE DODIRUJ
oči, nos i usta
sa nečistim rukama

POKRIJ
usta prilikom
kašljanja i kijanja

OČISTI
površine sa kojima
si često u kontaktu

NE PRILAZI
zadrži odstojanje
od druge osobe

- Svakodnevno temeljno dezinfikovati sve prostorije i delove doma.
- Osoblje koje je za to zaduženo mora redovno da prazni kante i korpe za otpatke u koje se bacaju upotrebljene papirne maramice, na način koji je propisan od strane zdravstvene isnstitucije.
- Temperatura prostorija u domu treba da bude takva da je korisnicima dovoljno toplo a prostorije moraju redovno da se provetravaju.
- Zaposleni moraju imati na umu mentalno zdravlje i dobrobit starijih. Topla ljudska komunikacija sa korisnicima može im umanjiti anksioznost.
- Korisnici doma, kao i osoblje treba dobro i zdravo da se hrane.
- Osoblje treba da koliko je moguće nastoji da starijima sačuva uobičajene dnevne resporede i rutine.
- Ako je moguće, osoblje treba da organizuje ili pomogne starijima da budu u kontaktu sa svojim porodicam ail i prijateljima putem interneta i aplikacija za komunikaciju (npr. Skype, WhatsApp, WeChat, Viber...) Ovo će pomoći da se umanj stres koji donosi izolovanost.
- Zaposleni koji zbog smptoma ne mogu da rade ne smeju biti suočeni sa bilo kakvim problemima vezanim za posao, uključujući kazne ili umanjeње zarade.

3. Interakcija sa spoljašnjim okruženjem

Posete i izlasci bi trebalo da su zabranjene od početka vanrednog stanja i početka epidemije, jer je iskustvo iz drugih zemalja pokazalo da je to neophodna mera zaštite.

- Odluka o tome da li su dopuštene posete treba da bude zasnovana na preporuci Vlade. **Posete bi morale da budu zabranjene.**
- Svi koji razmišljaju o poseti rođacima u domu treba da razmisle o potencijalnim rizicima po zdravlje starijih, ali i o rizicima po njihov život.
- Ako je epidemija visokog intenziteta, posete treba dopustiti samo u hitnim slučajevima – na primer zdravstvenim radnicima u slučaju da je neko od korisnika bolestan.

COVID-19

#OstaniKodKuće

OPERI
ruke temeljno
i često

NE DODIRUJ
oči, nos i usta
sa nečistim rukama

POKRIJ
usta prilikom
kašljanja i kivanja

OČISTI
površine sa kojima
si često u kontaktu

NE PRILAZI
zadrži odstojanje
od druge osobe

- Ispорука robe treba da se odvija na samo jednom, određenom ulazu. Ako isporučilac mora da uđe u dom osoblje prvo treba da proveriti ima li simptome: visoku temperaturu, kašalj, kratak dah. Ako je bilo koji od ovih simptoma prisutan, ne treba mu dopustiti ulazak. Moraju se preduzimati sve mere prevencije i zaštite.
- Svako ko mora da uđe u dom potrebno je da se preduzimu sve mere prevencije: pranje ruku, nošenje zaštitne opreme, dezinfekcija obuće, održavanje distance od najmanje dva metra i izbegavanje kontakta.

4. Odgovornosti uprave doma

- Dom treba da uspostavi kontakt sa najbližom ustanovom u kojoj se vrši testiranje na COVID-19.
- Dom treba da sa zdravstvenim institucijama unapred dogovori postupak u slučaju da neki od korisnika koji žive u domu dobije simptome.
- Uprava doma treba da redovno organizuje obuke za zaposlene vezane za osnove zdravstvene zaštite, uključujući osnovnu obuku o virusima i prevenciji zaraze.
- Uprava doma treba da pripremi i upravlja korišćenjem opreme i materijala kao što su toplomeri, maske, rukavice, naočare, viziri, sapun, sredstvo za dezinfekciju ruku na bazi alkohola, papirne maramice i ubrusi i sva druga neophodna oprema koja je potrebna da se zaštite starije osobe od virusa..
- Psihološke potrebe zaposlenih i njihova dobrobit treba da budu zadovoljeni kroz redovnu komunikaciju i pružanje podrške.

5. Upravljanje

- Uprava doma treba da bude u stalnom kontaktu sa institucijama i vlastima. Dom mora biti sposoban da odmah odgovori na promene lokalne situacije ili nove preporuke.

COVID-19

#OstaniKodKuće

OPERI
ruke temeljno
i često

NE DODIRUJ
oči, nos i usta
sa nečistim rukama

POKRIJ
usta prilikom
kašljanja i kihanja

OČISTI
površine sa kojima
si često u kontaktu

NE PRILAZI
zadrži odstojanje
od druge osobe

- Dom treba redovno da izveštava porodice korisnika o zdravlju i okolnostima u domu uključujući preventivne aranžmane. Ovo se može raditi putem telefona, SMS poruka ili elektronske pošte.

6. Ako postoji sumnja da je neko zaražen

- Ako se stariji korisnik doma ili zaposleni u domu ne oseća dobro i ima simptome, treba da bude izolovani od drugih, i smešten u odvojenu prostoriju. Simptomi obuhvataju visoku temperaturu (37 sa 5 ili iznad), kašalj, kratak dah. Osoba koja je izolovana zbog sumnje na COVID-19 treba da nosi masku.
- U tom slučaju potrebno je odmah kontaktirati nadležnu zdravstvenu ustanovu i slediti dobijene preporuke.
- Svaki član osoblja koji se stara o osobi pod sumnjom da je zaražena virusom COVID-19 treba da nosi zaštitnu opremu.
- Soba u kojoj je osoba izolovana treba da bude u odvojenom delu zgrade i da bude dobro provetravana. Treba da ima vrata koja se zatvaraju i, ako je moguće, odvojen toalet.
- Ako vlasti zahtevaju da stariji korisnik dođe u ustanovu radi testiranja ili lečenja, osoblje treba da ovu instrukciju odmah realizuje. Ne treba koristiti javni prevoz. I stariji korisnik i osoblje koje ga prati u odlasku treba da ima zaštitnu opremu.
- Stariji korisnik u izolaciji mora da dobija dobru negu i podršku kako bi očuvao mentalno zdravlje i dobrobit.
- Svako od starijih korisnika koji su bili u kontaktu sa osobom za koju se zna ili sumnja da bi mogla biti zaražena treba da takođe bude izolovana od drugih.
- Nakon što se korisnik ili član osoblja sa simptomima preseli u zdravstvenu ustanovu, osoblje treba da temeljno dezinfikuje sve prostorije i delove doma u kojima su boravili zaraženi.
- Osoblje treba, koliko god je moguće, da bude podeljeno na one koji pružaju direktnu negu starijima za koje se sumnje da imaju COVID-19 ili koji su bili u kontaktu sa onima koji imaju COVID-19, i one koji pružaju direktnu negu drugim starijim osobama.

COVID-19

#OstaniKodKuće

OPERI
ruke temeljno
i često

NE DODIRUJ
oči, nos i usta
sa nečistim rukama

POKRIJ
usta prilikom
kašljanja i kihanja

OČISTI
površine sa kojima
si često u kontaktu

NE PRILAZI
zadrži odstojanje
od druge osobe

HelpAge

International

Црвени крст Србије
Red Cross of Serbia

- Stariji korisnici kojima su simptomi prestali i vraćeni su u dom, treba da budu u odvojenoj sobi gde će im stanje biti praćeno 14 dana.

Ova pandemija može se suzbiti, ukoliko ljudi preduzmu korake i mere zaštite ali i ako deluju solidarno jedni prema drugima i preduzmu korake da zaštite i zbrinu one koji su u najvećem riziku. Ne treba da pričamo kako treba da se ponašamo, već treba da se ponašamo adekvatno okolnostima u kojima se nalazimo.

COVID-19

#OstaniKodKuće

OPERI
ruke temeljno
i često

NE DODIRUJ
oči, nos i usta
sa nečistim rukama

POKRIJ
usta prilikom
kašljanja i kihanja

OČISTI
površine sa kojima
si često u kontaktu

NE PRILAZI
zadrži odstojanje
od druge osobe